

V druhém vydání Randls Business Bulletin Vám přinášíme aktualitu z oblasti podnikání, obchodního práva a práva nemovitostí, které jsme vybrali v období od 1.4.2010 do 30.6.2010. V oblasti schválených zákonů shrnujeme informace o podstatné novele zákona o veřejných zakázkách, která byla přijata s cílem odstranit praktické nedostatky zákona a uvést jej do souladu s evropským právem a judikaturou. Navrhovaným zákonům se vzhledem ke změnám v Parlamentu ČR a ustanovování nové vlády v tomto vydání nevěnujeme v obvyklém rozsahu a pouze stručně zmiňujeme poslance návrhy v oblasti ústavního práva. Z judikatury druhého čtvrtletí v oblasti obchodního práva jsme vybrali rozhodnutí Nejvyššího soudu týkající se pravomoci prokuristů při jednání za společnost a zajímavé rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o zákazu likvidačních pokut za správní delikty podnikatelů. Malé a střední podnikatele a nejen ty na závěr upozorňujeme na cenné informace, které jim nabízí portály Evropské unie, jako jsou European Small Business Portal, Market Access Database a portál Your Europe.

SCHVÁLENÉ ZÁKONY

OBCHODNÍ PRÁVO

Novela zákona o veřejných zakázkách (179/2010 Sb.)

Rozsáhlá novela zákona o veřejných zakázkách má za cíl zvýšit transparentnost zadávání veřejných zakázek zpřesněním některých ustanovení a odstraněním nedostatků, které komplikují praktické využití zákona. Současně novela zajišťuje i transpozici evropských předpisů do našeho právního řádu a zohledňuje rozhodovací praxi Evropského soudního dvora i Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Ze změn, které novela přináší, jsme vybrali ty, které mohou ovlivnit praxi dodavatelů, kteří se po účinnosti novely budou o veřejné zakázky ucházet, a shrnuli je do níže uvedených bodů.

- **Veřejná zakázka na dodávky** – Novela upřesňuje pojem veřejné zakázky na dodávky, přičemž po novele bude zakázkou na dodávky kromě pořízení věci rovněž poskytnutí služeb nebo stavebních prací spočívajících v umístění, montáži či uvedení věci do provozu. To vše za předpokladu, že tyto činnosti budou nevyhnutelné pro splnění veřejné zakázky na dodávky a nebude-li se přitom jednat o zhotovení stavby. Pro rozlišení veřejné zakázky na dodávky od veřejné zakázky na stavební práce bude rozhodující, která část veřejné zakázky je pro zadavatele významnější a která část má pro zadavatele naopak druhořadý význam.
- **Profil zadavatele** - Profil zadavatele je dle novely jedinou internetovou adresou zadavatele, prostřednictvím níž zadavatel uveřejňuje informace o svých veřejných zakázkách. Profil bude nově zadavatel povinen uveřejnit v informačním systému veřejných zakázek (www.isvz.cz). Na svém profilu bude zadavatel povinen nově zveřejňovat všechny výzvy v rámci zjednodušeného podlimitního řízení.
- **Lhůty v zadávacím řízení** – Novelou dochází ke změně v počátku běhu zadávací lhůty, přičemž ta počíná nově běžet vždy ode dne následujícího po zahájení zadávacího řízení. Dále dochází také k prodloužení zadávací lhůty o dobu, kdy zadávací lhůta z důvodu podaných námitek neběží.
- **Prokazování splnění kvalifikace** – Při prokazování potřebné kvalifikace dodavatele prostřednictvím subdodavatele je dodavatel povinen nově veřejnému zadavateli předložit (1) smlouvu uzavřenou se subdodavatelem, ze které vyplývá závazek subdodavatele k plnění veřejné zakázky alespoň v rozsahu, ve kterém prokázal

splnění kvalifikace, (2) výpis z obchodního rejstříku, (3) čestné prohlášení subdodavatele, že není veden v registru dodavatelů se zákazem plnění veřejných zakázek.

Pro účely prokázání základních kvalifikačních předpokladů dodavatele odpadá povinnost dodavatele předkládat dokumenty v originále či úředně ověřené kopii a nově postačují pouze kopie. Dodavatel také není povinen úředně překládat dokumenty ve slovenském jazyce. Dále se omezila doba, po kterou má dodavatel povinnost prokázat, že u něj neproběhlo insolvenční nebo obdobné řízení, a že nenaplnil skutkovou podstatu jednání nekalé soutěže či podplácení. Dříve se takových jednání nemohl dodavatel dopustit nikdy, nově se tato podmínka vztahuje pouze na poslední 3 roky před podáním nabídky. Zadavatel bude po novele povinen pořídit o posouzení kvalifikace protokol, ve kterém uvede kromě jiného také důvody, proč některý dodavatel kvalifikaci nesplnil. Do protokolu o posouzení kvalifikace jsou dodavatelé oprávněni nahlédnout a případně si pořídit výpis či opis.

- **Opční právo** – Právo zadavatele na poskytnutí dalších dodávek, služeb či stavebních prací, které si vyhradil v zadávacích podmínkách původní veřejné zakázky, bude po novele možné využít pouze v jednacím řízení bez uveřejnění s tím, že jsou nově stanoveny limity pro cenu za realizaci opčního plnění (cena opčního plnění nesmí činit více než 30 % z původní veřejné zakázky a současně nesmí být vyšší, než bylo původně stanoveno v zadávací dokumentaci také o více než 30 %). Nově nebude možné využít opčního práva v jednacím řízení bez uveřejnění u veřejných zakázek na dodávky.
- **Kontrola výběru a hodnocení** - Novela stanoví povinnost zadavatele uvést ve zprávě o posouzení a hodnocení nabídek popis hodnocení jednotlivých nabídek v rámci všech hodnotících kritérií. Toto upřesnění již platné povinnosti zadavatele by mělo zajistit možnost řádně přezkoumat zadavatelovo hodnocení. Omezil-li zadavatel počet zájemců pro účast v užším řízení tzv. náhodným výběrem, je povinen umožnit dodavatelům kontrolu všech prostředků sloužících k losování.

Mimo výše uvedených bodů obsahuje novela dále změnu v oblasti rámcových smluv, upřesnění ustanovení týkajících se soutěže o návrh, změnu ve způsobu a rozsahu podání námitek. Dále novela obsahuje např. změnu v oblasti dohledu nad veřejnými zakázkami, nápravných opatření a správních deliktů zadavatelů a dodavatelů.

NÁVRHY ZÁKONŮ

Vzhledem k tomu, že v druhém čtvrtletí tohoto roku vrcholila volební kampaň, konaly se volby do Poslanecké sněmovny ČR a probíhala jednání o vzniku nové vlády, nepřineslo toto období v oblasti podnikání žádné zajímavé a současné podstatné návrhy nových zákonů či novelizace.

Upozornit lze tak v posledním období pouze na několik poslaneckých návrhů z června 2010 v oblasti ústavního práva, které se týkají zavedení přímé volby prezidenta již pro volby 2013, úpravu celostátního referenda a omezení imunity poslanců a senátorů.

JUDIKATURA

OBCHODNÍ PRÁVO

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR o oprávnění prokuristy uzavřít smlouvu o převodu obchodního podílu sp. zn. 29 Cdo 2720/2009

V souladu s § 14 obchodního zákoníku je prokurista oprávněn činit za podnikatele všechny úkony, k nimž dochází při provozu podniku.

V rozhodovací praxi soudů se okruh úkonů týkajících se provozu podniku často ztotožňoval s rozsahem předmětu podnikání podnikatele. Úkony, které pak byly prokuristou učiněny v jiné souvislosti, než byl zapsaný předmět podnikání, byly považovány za učiněné bez náležitého oprávnění a posouzeny jako neplatné.

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 28.4.2010 poukázal na skutečnost, že při posouzení, zda konkrétní úkon spadá do provozu podniku, vždy záleží především na **konkrétní povaze podniku podnikatele a jeho faktickém provozu, nikoli na tom, jak je vymezen předmět jeho podnikání v obchodním rejstříku.**

Na základě této své argumentace pak Nejvyšší soud dochází k závěru, že **prokurista je oprávněn** uskutečňovat podnikatelský záměr podnikatele, který spočívá např. v nabytí majetkových účastí v jiných společnostech, i tím, že bude za podnikatele **uzavírat smlouvy o převodu obchodního podílu.**

Takto uzavřené smlouvy o převodu obchodního podílu pak bude příslušný soud povinen přijmout a na jejich základě zapsat změny do obchodního rejstříku.

OSTATNÍ

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR o likvidačních pokutách sp. zn. 1 As 9/2008

Tímto rozhodnutím Nejvyšší správní soud potvrdil v návaznosti na dřívější rozhodnutí Ústavního soudu o zákazu likvidačních pokut, že **správní orgány jsou při posuzování výše pokuty za jiný správní delikt povinny přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele.** Likvidační pokutou se přitom dle rozhodnutí soudu rozumí sankce, která je způsobilá přivodit pachateli platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo v případě podnikatele fyzické osoby, je zde reálné riziko, že se na základě pokuty dostane pachatel a případně i jeho rodina do existenčních potíží.

NOVINKY A TIPY

Informační nástroje pro malé a střední podniky v EU

Ve snaze povzbudit podnikatelské aktivity malých a středních podniků („MSP“) v EU, vytvořila Evropská komise v několika jazycích kvalitní internetové portály, které podnikatelům poskytují cenné informace týkající se podmínek pro podnikání v jednotlivých státech EU i v třetích zemích. Portály shromažďují veškeré informace poskytované podnikatelům ze strany EU, obsahují databáze daňových povinností, právních předpisů, praktické rady a průvodce pro všechny etapy podnikání od zahájení podnikání až k rozhodnutí podnikání ukončit. Mezi tyto portály patří zejména European Small Business Portal, Market Access Database a portál Your Europe.

European Small Business Portal – webové stránky http://ec.europa.eu/small-business/index_cs.htm shrnují veškeré informace, které EU dává k dispozici o MSP a pro MSP, ať se jedná o praktické rady v souvislosti s politikami jednotlivých států v oblasti podnikání, nebo o lokální kontaktní místa či odkazy na vytváření podnikatelských sítí.

Market Access Database – slouží pro podporu pronikání evropských firem na trhy třetích zemí, přičemž jde o jeden z nejdůležitějších operačních nástrojů EU při realizaci vstupů podnikatelů na zahraniční trhy. Webové stránky www.madb.europa.eu využijí zejména evropští vývozci zboží.

Your Europe – Business – provází podnikatele zeměmi EU a nabízí faktické údaje o jednotlivých zemích, které zahrnují 26 témat ve všech etapách podnikání od "Zahájení podnikání" k "Rozhodnutí podnikání ukončit" (http://ec.europa.eu/youreurope/business/index_cs.htm).

Přístup na tyto a další zajímavé a užitečné internetové portály v oblasti podnikání naleznete také v sekci Odkazy – Obchodní právo na našich internetových stránkách.